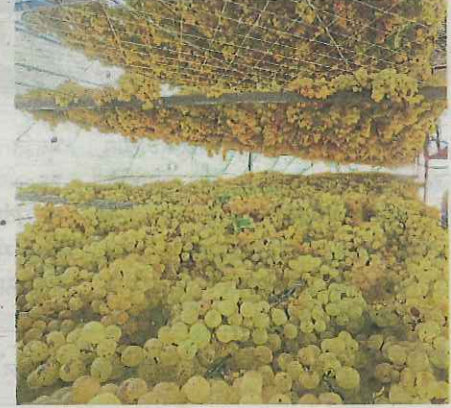

बेदाणानिर्मिती ठरू शकते फायद्याची...

डॉ. अजय कुमार शर्मा, रोहित पलघडमल, डॉ. आर. जी. सोमकुंवर

सोलापूर जिल्ह्यातील पंढरपूर तालुक्यात द्राक्ष उत्पादनासाठी आपली वेगळी ओळख निर्माण केली आहे. या भागातील कासेगाव व परिसराची गुणवत्तापूर्ण बेदाणानिर्मितीसाठी वेगळी ओळखही तयार झाली आहे. मात्र गेल्या काही वर्षांमध्ये वातावरणातील वाढलेली आर्द्रता आणि अवकाळी पावसामुळे बेदाणा उत्पादन कमी होत चालल्याचे स्थानिक शेतकऱ्यांचे मत आहे.

द्राक्षाचे दर कमी असल्यास बेदाणा निर्मितीतून मूल्यवर्धन करण्यास मोठा वाव आहे.

नुकत्याच निदर्शनास आलेल्या माहितीनुसार पंढरपूर विभागातील काही द्राक्ष उत्पादक शेतकऱ्यांनी आपल्या द्राक्ष बागा काढून टाकण्यास सुरुवात केल्याचे समजते. त्याची कारणमीमांसा तपासली असता या शेतकऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार द्राक्ष विक्रीतून खर्च वजा जाता अत्यल्प नफा हाती येत आहे. बहुतांश शेतकरी उशिरा ऑक्टोबर फळछाटणी करतात, त्यामुळे फळकाढणीदेखील उशिरा म्हणजे मे -जूनच्या दरम्यान होते. या काळात नेमका अवकाळी पावसाचा फटका बसतो. या वर्षांही बऱ्याच शेतकऱ्यांना अवकाळी पावसाचा फटका बसला आहे. प्रामुख्याने या कारणांमुळे शेतकऱ्यांनी बाग काढून टाकण्यापर्यंत टोकाचे पाऊल उचलल्याचे समजते. मात्र वरील समस्यांचे निराकरण करणे शक्य असल्याचे मांजरी (जि. पुणे) येथील राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्रातील तज्ज्ञांचे मत आहे.

शेतकऱ्यांना द्राक्ष विक्रीतून अपेक्षित रक्कम मिळत नसल्याचे व अत्यल्प नफा मिळत असल्याचे लक्षात येताच, द्राक्षाची विक्री करण्यापेक्षा बेदाणा निर्मितीकडे

वळले पाहिजे. यामुळे मूल्यवर्धन होण्यास मदत होईल. मात्र, पंढरपूर विभागामध्ये हवेतील आर्द्रतेचे प्रमाण जास्त होऊ लागले असून, त्यातून बेदाणा काळसर होण्याची समस्या निर्माण होत असल्याचे शेतकऱ्यांचे मत आहे. त्यावर उपाययोजना म्हणून गंधक (सल्फर) पावडर धुरी अर्धा ते एक ग्रॅम प्रति किलो द्राक्ष या प्रमाणात दिल्यास द्राक्ष बेदाण्याचा सोनेरी रंग टिकविण्यास मदत होईल. गुणवत्तापूर्ण बेदाणानिर्मितीतून योग्य नफा मिळणे शक्य होईल. त्यामुळे फळ बागा काढून न टाकता द्राक्षापासून मूल्यवर्धित उत्पादनांच्या निर्मितीकडे शेतकऱ्यांनी वळावे.

डॉ. अजय कुमार शर्मा, ९९२३७४८२५० डॉ. आर. जी. सोमकुंवर, ९४२२०३२९८८ (प्रमुख शास्त्रज्ञ, राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, मांजरी)

छोट्या जाहिराती
व्यवसायवृद्धीचा मार्ग

बलासिफाइड	विशेष योजना:
सहा ओळींसाठी फक्त ५०० रुपये, पुढील प्रत्येक जादा ओळीस रु. ८५/-	२ पेड + १ फ्री, ३ पेड + २ फ्री, ५ पेड + ५ फ्री, १० पेड + १२ फ्री

जलसिंचन	जालिवंत फलांचे बियाण मॅरीगोल्ड उत्तम	मत्स्यपालन	व्यवसायविषयक
बोअरवेल्स		मच्छिबीज मिळेल- जाती- राहू, कटल, मरळ, सुपनेस ठिकाण मत्सेन्द्रनाथ मत्स्य प्रशिक्षण केंद्र अ.नगर. ८८८६५०९१८८ ८०८७९९७१००.	व्यवसाय धंदा
“बोअरवेल चे पाणी वाढवा” कोरड्या पडलेल्या किंवा कमी पाणी देणाऱ्या बोअरवेलसचे पाणी वाढवा, तेही अत्यंत कमी खर्चात आणि अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने बोरचारजर ८९५६९६०५६६.	गहूना नारीची रंग • भरव्यास फुल • भरपूर उत्पादन मॅरीगोल्ड - अनुपम यलो मॅरीगोल्ड - उत्तम ऑरेंज डबल अॅस्टर - डबल कलर मिक्स गोलाडीया - डबल कलर मिक्स डेझी - सफेद विजली	शेतीविषयक व्यवसाय	आपण जर पदवीधर असाल व आपणास मार्केटिंगचा अनुभव असेल तर शेतकरी बंधुंसाठी वरदान ठरलेल्या कृषीसेवा अन्नदाता या मोबाईल ॲपचे आपल्या तालुका स्तरावर आमचे सर्व्हिस पार्टनर व्हा व कोणत्याही गुंतवणुकीशिवाय कायमस्वरूपी कमवा मासिक रु. ४० ते ८० हजार. संपर्क- ९३२५६२९२४७, ९४२२२५८१७३
खते / औषधे	सधन सिझ्यु मुंबई - ४००१८ मुंबई - ७०२८३१०५६९ (फोन - ९३७१०१७८३३) (ऑफिस - ९७६६६६९९९) (फोन - ९४२३७७१११) आपल्या विद्यार्थी विक्रेत्याला संपर्क करा १०० वीगांचे पाकीट फक्त ₹३०	शेती आणि शिवार आहे पण खर्च आणि मिळणारे उत्पन्न मेळ बसत नाही? महाराष्ट्र शासन मान्यता प्राप्त सुरू करा सुख आणि समृद्धी देणारे कृषी पर्यटन केंद्र. आजच जाणुन घ्या माहिती. मो ९८२२०९००००५.	नोकरीविषयक
खते / औषधे विक्री	सल्ला- सेवा- मार्गदर्शन	नोकरी देणे	बायर द्राक्ष बागायतदार लकी ड्रॉ धमाका सोडत समारंभ

कोबडी खत, अंड्यावर पाळलेल्या गावरान कोबडीचे शुद्ध कचरा विरहीत, दाणेदार खत उपलब्ध. संपर्क: ९३७०३१४०६५, ९४२२२२६०२८.	सुवर्णसंधी निर्यात क्षेत्रात अग्रगण्य जलसमृद्ध एफपीओ निर्यातक्षम दर्जाचा शेतमाल पिकविणारे सहभागीदार शेतकरी	रेडीमेड ब्लाऊज कटिंगसाठी कटर मास्टर पाहिजे. सदाशिव पेट, पुणे. मो.बा. ९८२२५२६६४४ / ९९७५५६०५४२.
--	---	--